

Finansdepartementet

Remissvar-Regional indelning – tre nya län, SOU 2016:48

Kommunernas region

När Jönköpings län ombildades till region var "kommunernas region" en viktig fråga. Förändringen med ett bredare uppdrag har huvudsaklig bäring på utvecklings och tillväxtfrågorna. Regional tillväxt innebär per definition tillväxt i de kommuner som ingår i en region även om den kan vara ojämnt fördelad. För att nå bästa effekt behöver det vara ett öppet samarbete mellan kommun och region. En viktig förändring i regionindelningen är att statliga myndigheter som har bäring på tillväxtfrågor och många kontakter på den lokala och regionala nivån skall ha samma indelning som de nya regionerna. Statliga myndigheters närvaro i kommunen är också viktigt för att bredda arbetsmarknaden. Det är också viktigt att ytterligare makt över de frågor som ger förutsättningar för tillväxt flyttas till regionerna. Formerna för dialog med kommunerna i de nya regionerna behöver också beskrivas på ett tydligt sätt. Dessa former måste ge förutsättningar för dialog om aktuella insatser och hur de påverkar kommunerna för att nå bästa effekt. Inom dessa områden är delbetänkandet inte utvecklat. Tillväxten sker i primärkommunerna och primärkommunernas inflytande på de regionala frågor som också berör primärkommunerna är avgörande.

Vetlanda kommun ser positivt på en regionförstoring för att ge förutsättningar för likvärdig välfärd i hela landet. Det innebär att det behövs mer jämlika påverkansmöjligheter avseende infrastruktur, utbildnings- och forskningsresurser, som är viktiga för utveckling och tillväxt. Vidare anser kommunen att det är av största vikt att den statliga indelningen och även överföring av ansvar och uppgifter liksom utlokaliseringar från staten till regionerna genomförs. Arbetsmarknad, infrastruktur och kultur är angelägna områden för överföring av ansvar och en statlig indelning som överensstämmer med den regionala indelningen.

Den förslagna regionala indelningen är en stor förändring där det är nödvändigt med bred samsyn mellan stat regioner/landsting, kommuner, näringsliv, civilsamhället och andra aktörer. Vetlanda kommun anser det viktigt med delaktighet och bred samsyn innan förändringen genomförs och att även de landsting/regioner som inte är med i första steget görs delaktiga i planering av förändringar, t ex inom de statliga områdena.

Synpunkter på delbetänkandet lämnas i följande avsnitt.

Kommunledningsförvaltningen

Vetlanda kommun, 574 80 Vetlanda

Besöksadress: Stadshuset, Storgatan 1, Vetlanda

vetlanda.se, kommun@vetlanda.se

Telefon 0383-971 00

Synpunkter på delbetänkandet

Fördel storstadsregionerna

Vetlanda kommun ser positivt på en regionförstoring för att åstadkomma mer jämlika påverkansmöjligheter avseende infrastruktur, utbildnings- och forskningsresurser, som är viktiga för utveckling och tillväxt.

Vetlanda kommun instämmer i att den obalans där de tre stora har resurser för att vara aktiva i regionala och nationella prioriteringsdiskussioner har stark påverkan på fördelning av resurser till bl a infrastruktur och forskning och att det är viktigt att förutsättningarna blir mer likvärdiga. Vetlanda kommun vill också framhålla att det även med de förslagna regionerna kommer att vara stora skillnader i storlek och krävas en aktiv statlig fördelningspolitik för att förutsättningarna verkligen ska bli likvärdiga. En sådan aktiv fördelningspolitik behövs också om den förslagna regionförstoringen inte genomförs.

En ändamålsenlig samhällsorganisation

Vetlanda kommun ser positivt på förslaget att statliga myndigheter med regional indelning koordineras med ny läns- och landstingsindelning liksom på de exempel som nämns, Trafikverket, Tillväxtverket och ESF-rådet. Vetlanda kommun instämmer också i att staten behöver samordnas regionalt och att länsstyrelsernas uppdrag att samordna staten regionalt bör förtydligas och förstärkas. Därtill behöver statliga myndigheter fördelas på ett jämnare sätt mellan regionerna.

Samverkan med statliga verksamheter och deras organisering är en av de viktigaste delarna i förslaget. Det är angeläget att staten följer den beslutade indelningen för både befintliga och kommande myndigheter, överföring av uppgifter och omlokalisering och detta måste i slutbetänkandet beskrivas tydligare. Överföring av ansvarsområden och uppgifter från staten till regionerna, främst avseende arbetsmarknadsfrågor, infrastruktur och kultur behöver belysas. Ut- och omlokalisering av statliga verksamheter är en annan angelägen fråga.

Vetlanda kommun anser att ansvar från den statliga nivån ska överföras till regioner så att frågor kan hanteras närmre medborgarna. Med ett större ansvar och tillgång till verktyg i den nära regionala strukturen inom t ex områdena arbetsmarknad och infrastruktur möjliggörs bättre samordning och förbättrade resultat. Ekonomiska resurser ska följa med de uppgifter som överförs.

Vetlanda kommun ser den statliga närvaron och servicen som mycket betydelsefull för invånarna. Det är väsentligt att den statliga organisationen på regional nivå organiseras, utvecklas och samordnas med regionerna och primärkommunernas verksamheter för samverkan med fokus på medborgarnas behov. Myndigheternas närvaro i regionen som medaktör är väsentlig. Invånarnas trygghet och möjligheter till delaktighet ökar med Försäkringskassa, Arbetsförmedling, Migrationsverk och Polis i närområdet. Detsamma gäller länsstyrelsens servicefunktioner, där närhet har betydelse för både invånare och offentliga aktörer.

En nära regional samverkan mellan offentliga aktörer, näringslivet och universitet/högskolor måste tillvaratas och stimuleras för att skapa förutsättningar för utveckling, innovation och kompetensförsörjning för näringsliv och den offentliga sektorn.

Vetlanda kommun har nu ett fåtal arbetstillfällen som genereras av statliga myndigheter. Arbetsförmedlingen, skatteverket och skogsstyrelsen står för dessa. I vår kommun utgör arbetstillfällen på statliga myndigheter ett viktigt komplement på arbetsmarknaden. Det visar vikten av att statliga myndigheter om- och utlokaliseras.

Mer resursstarka län och landsting

Jämnstarka regioner

Vetlanda kommun håller med om vikten av en positiv utveckling även utanför storstadsområdena. Då kan ökad planeringskapacitet, bättre villkor för inomregional planering och förutsättningar för att överbrygga nationella stuprör vara viktigt. Eftersom de sex föreslagna regionerna inte är jämnstarka vill vi understryka vikten av att staten lyssnar till och beaktar behoven utanför storstadsområdena genom en aktiv statlig fördelningspolitik för likvärdig välfärd i hela landet.

Samverkansmönster

Vetlanda kommun vill understryka vikten av att i regionförstoringsarbetet ha fokus på tillväxt, utveckling och gränsöverskridande samarbete åt alla håll så att nya gränser inte blir till hinder. Vidare vill regionen lyfta fram vikten av att tänka nytt i planeringen av nya och större regioner.

Vetlanda kommun håller med om vikten av att bygga vidare på befintliga samverkansmönster även utanför de föreslagna regionerna. Dagens situation med olika organisation i nästan varje myndighet är oöverskådligt och ineffektivt. Samverkan sker idag utanför de föreslagna regionerna inom områden som arbetsmarknadsregioner, infrastruktur, kultur, kollektivtrafik. Denna samverkan måste stödjas och stimuleras.

Demokrati och legitimitet

Samverkan med kommunerna

Regionbildning i vår region har inneburit att samverkan med länets kommuner och andra aktörer i länet blivit allt viktigare i "kommunernas region". I Region Jönköpings län finns 13 kommuner. En nära samverkan finns och ambitionen är att ständigt vidareutveckla den. I den föreslagna regionen Småland och Östergötland finns 46 kommuner. Vetlanda kommun vill framhålla vikten av en nära samverkan mellan den kommunala och regionala nivån för att på bästa sätt tillgodose invånarnas nuvarande och framtida behov samt kommunernas utveckling. För att kommunerna ska få det inflytande i regionala frågor som är nödvändigt för utveckling inom så väl regional utveckling som hälso- och sjukvård är det nödvändigt med en struktur med robusta och hållbara former för samverkan. I en betydligt större region behövs sannolikt nya samarbetsformer mellan kommunerna och mellan kommuner och region, vilka med

automatik inte behöver följa nuvarande gränser. Den nya regionen ger möjligheter till nya samarbeten avseende till exempel infrastruktur, kollektivtrafik samt större arbetsmarknadsregioner.

En indelning i sex län

I alla de föreslagna regionerna behövs ett gemensamt arbete för att bygga samverkansformer och förtroende. Det ger också invånare, organisationer föreningar och andra aktörer i länen samt medarbetare möjlighet att förstå, följa och bidra i förändringen.

Ett beslut under 2017 om sex regioner, som för delar av landet inte genomförs förrän 2023 innebär en lång tid till genomförande. Det riskerar att ha en hämmande inverkan på utveckling i befintliga organisationer. Frågan om när indelningsdelegerade tillsätts är väsentlig. Det borde vara berörda regioner tillsammans med regeringen som ska bestämma lämplig tidpunkt för att tillsätta indelningsdelegerade.

Länsstyrelser i de föreslagna länen

Vetlanda kommun stödjer förslaget att länsstyrelsernas verksamhet bör bedrivas vid fler verksamhetsorter än enbart respektive residensstad.

För residensstäder, liksom för övriga "kärnor" i de nya regionerna är det viktigt med goda möjligheter till kompetensförsörjning och förutsättningar för välfungerande kommunikationer från olika delar av regionen. Hållbarhet är en viktig del i fortsatt arbete. Långa resvägar ger effekter på både miljö och effektivitet och därför behöver digitaliseringens möjligheter tillvaratas och utvecklas.

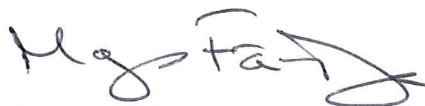
Ikraftträdande

Den föreslagna regionala indelningen är en stor förändring där det är nödvändigt med bred samsyn mellan stat regioner/landsting, kommuner, näringsliv, civila samhället och andra aktörer. Vetlanda kommun anser det viktigt med delaktighet och bred samsyn innan förändringen genomförs och att även de landsting/regioner som inte är med i första steget görs delaktiga i planering av förändringar, t ex inom de statliga områdena.

Vetlanda kommun

Henrik Tvarnö
Kommunstyrelsens ordförande

Magnus Färjhage
Kommunchef

§ 186

Dnr 2016/KA0054

Yttrande över "Regional indelning – tre nya län" (SOU 2016:48)

Arbetsutskottets beslut

Vetlanda kommun yttrar sig över remissen Regional indelning – tre nya län.

Yttrandet delges arbetsutskottets ledamöter.

Ärendebeskrivning

Region Jönköpings läns svar på remissen Regional indelning – tre nya län föreligger i bilaga. Kommunen bör i stora drag ställa sig bakom Region Jönköpings svar på remissen där regionen bland annat ser positivt på förslaget att statliga myndigheter med regional indelning koordineras med ny läns- och landstingsindelning. I yttrandet bör även kommunen framföra sin positiva syn på samverkan både inom regionen som samverkande med aktörer i övriga regioner.

Beslutet skickas till

Region Jönköpings län